

EESTI HARIDUSTÖÖTAJATE LIIT

Estonian Education Personnel Union

ÜHESKOOS SUUDAME!
TOGETHER WE CAN!

Mart Helme
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

Helir-Valdor Seeder
Isamaa Erakond

Jüri Ratas
Keskerakond

17. mai 2019

Eesti Haridustöötajate Liidu pöördumine valitsuserakondade poole

Lp valituserakondade juhid!

Pöördun teie poole Eesti õpetajate esindusorganisatsiooni, Eesti Haridustöötajate Liidu nimel.

Käimas on riigieelarvestrateegia arutelud, mille käigus pannakse olulisel määral paika meie riigi rahalised prioriteedid järgmiseks neljaks aastaks. Me usume, et kõik valitsuserakonnad on seda meelt, et Eesti riik ja rahvas peavad olema ka edaspidi konkurentsivõimelised. Selleks peab jätkuma väga hea hariduse võimaldamine Eestis. Kui meie rahvas on hästi haritud, saab ka riigi majandus õitseda ning seeläbi kasvada kogu ühiskonna hea- ja rahulolu.

Praegu veel on Eestis saadav haridus väga heal tasemel, kuid vaadates meie õpetajate vanuselist koosseisu, sh väga madalat noorte õpetajate osakaalu ja aina vananevat õpetajaskonda, on pilt väga muret tekitav. Kui praeguseks momendiks ja järgmistel aastatel pesioni ikka jõudvad õpetajad töölt lahkuvad, võtab olukord katastroofi mõõtmed, kuna piisav hulk noori ei vali õpetajaametit ning ka nendest, kes õpetajakoolituse läbivad, ei jätkata õpetajana. Üheks peamiseks põhjuseks seejuures on mittekonkurentsivõimeline töötasu.

Eesti õpetaja on auga magistriharidusnõudega spetsialist, mistõttu on ka ainuvõimalik, et tema töötasu on vähemalt võrdne teiste kõrgharidusega spetsialistide töötasuga ehk suurusjärgus 20% kõrgem riigi keskmisest töötasust. Palgakasvu, mis garanteeriks õpetajale haridusnõudele vastava töötasu, on küll korduvalt deklareeritud prioriteedina, kuid paraku viimase kahe parlamendikoosseisu ajal võimul olnud valitsused seatud eesmärki ellu viia ei ole suutnud. Nüüd on käes uus võimalus sõnad konkreetseteks tegudeks muuta!

Eesti Haridustöötajate Liit (EHL) on Eesti suurim õpetajate (lasteaija, huvikooli, üldhariduse, kutsehariduse) ja teiste haridusalal töötajate esindusorganisatsioon ja ametiühing. EHL-i kuulub 17 liikmesliitu. EHL-i eesmärgiks on ühistegevuse kaudu oma liikmeskonna töö- ja kutsealaste, majanduslike, ühiskondlike ja sotsiaalsete huvide ning õiguste esindamine ja kaitsmine. EHL on ülemaailmse õpetajate esindusorganisatsiooni Education International (EI) ja Euroopa Ametiühingute Hariduskomitee ETUCE liige.

Praegust rahastamissüsteemi arvestades, kus omavalitsusele antakse iga õpetaja ametikoha kohta õpetaja töötasu alammäärale lisaks 20%, peaks õpetajate töötasu miinimum olema vähemalt võrdne riigi keskmise palgaga. Allolevas tabelis on ära toodud, kuidas on aga viimastel aastatel õpetaja töötasu miinimum võrreldes riigi keskmise palgaga muutunud:

Aasta	Riigi keskmine töötasu (€)	Õpetaja töötasu alammäär (€)	Õpetaja töötasu alammäära suhe riigi keskmisse (%)
2015	1065	900	85
2016	1144	958	84
2017 II p.a.	1217	1050	86
2018	1314	1150	88
2019	1398	1250	89

Erakondade 2019. aasta valimisplatvormide haridusvaldkonda puudutavad lubadused on muuhulgas järgmised:

- Isamaa - tagame õpetajatele eesti keskmist ületava palga (vähemalt 120% eesti keskmisest);
- Keskerakond - tõstame kooliõpetajate keskmise palga 2 000 euroni.

Õpetajate töötasu puudutavate valimislubaduste elluviimiseks pakub EHL välja kolm võimalikku viisi:

- 1) Riigipoolseks tugevaks suuniseks keskhariduse lõpetajatele ja teistele oma eluala valivatele või muutvatele noortele astuda just õpetajaametisse, oleks alustada töötasu puudutava lubaduse elluviimist järgmisest aastast. See tähendaks, et õpetajate töötasu miinimum on alates 2020. aastast võrdne prognoositava riigi keskmise töötasuga, mis on 1458 eurot. Igal järgneval aastal garanteerida vähemalt riigi keskmisega võrdne õpetajate miinimumtöötasu ning sellega samaaegselt, lähtudes enamike erakondade lubadustest, tõsta iga-aastaselt õpetajate miinimumtöötasu mõne protsendi haaval võrrelduna riigi keskmise töötasuga.
- 2) Alternatiivne võimalus õpetajate töötasu puudutava eesmärgi täitmiseks on ära toodud järgmises tabelis:

Aasta	Riigi keskmine töötasu (€)	Õpetaja töötasu alammäär (€)	Õpetaja töötasu alammäära suhe riigi keskmisse (%)
2019	1385	1250	89,4
2020	1458	1360	92,5
2021	1534	1470	95,2
2022	1613	1585	97,8
2023	ca 1700	1700	99,9

Lähtudes antud lubadustest ja kriitilisest seisust Eesti õpetajaskonnas, ootame, et enne valimisi antud lubadused saaksid kindlasti kajastatud koostatavas RES-is ja oleksid seatud valitsuse edaspidises töös prioriteetideks, mida hiljemalt selle parlamendi koosseisu ajal ellu viidaks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Reemo Voltri

Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse esimees